WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 9 marca 2018 r.

ZP-KNPS.431.2.78.2017.MS1

Pani
Magdalena Kabaja
Dyrektor
Placówki opiekuńczo-wychowawczej
Typu socjalizacyjnego
SIEMACHA Spot 24/7
we Wrocławiu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniu 29 listopada 2017 roku do Wojewody Dolnośląskiego wpłynęło pismo Pełnomocnika Terenowego Rzecznika Praw Obywatelskich we Wrocławiu w sprawie nieprawidłowości w funkcjonowaniu Placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego SIEMACHA Spot 24/7 z siedzibą przy ul. Dworcowej 8/3 we Wrocławiu, zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia „Placówką" lub „POW".

Analiza treści pisma wskazywała na nieprzestrzeganie Praw Dziecka, w szczególności angażowania dzieci w prace porządkowe przekraczające ich zdolności fizyczne oraz nieadekwatne do ich wieku.

W związku z powyższym, w dniach 12 – 13 grudnia 2017 roku została przeprowadzona kontrola w trybie uproszczonym w ww. Placówce, na podstawie Zarządzenia Wojewody Dolnośląskiego Nr 444 z dnia 4 grudnia 2017 r. oraz upoważnień Nr: ZP-KNPS.0030.779.2017.MS1 oraz ZP-KNPS.0030.780.2017, wydanych z upoważnienia Wojewody Dolnośląskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w dniu 6 grudnia 2017 r. Kontrolę przeprowadziły: Magda Saska – inspektor wojewódzki – przewodnicząca zespołu oraz Olga Wojnarowicz – inspektor wojewódzki – kontroler. Kontrolę wpisano do Książki Kontroli pod numerem 3. W celu zgromadzenia informacji dających obraz funkcjonowania jednostki przeprowadzono rozmowy z pracownikami: dyrektorem, koordynatorem Placówki, pedagogiem, wychowawcami oraz z wychowankami Placówki. Analizie poddano również dokumentację dotyczącą obszarów, do których wniesiono w skardze zastrzeżenia oraz inną, obrazującą funkcjonowanie Placówki.

Celem przeprowadzonego postępowania kontrolnego była ocena funkcjonowania jednostki w zakresie wniesionych zastrzeżeń: przestrzegania Praw Dziecka (ze szczególnym zwróceniem uwagi m.in. na angażowanie dzieci w prace porządkowe przekraczające ich zdolności fizyczne oraz nieadekwatne do ich wieku). Ponadto, podczas kontroli zapoznano się z organizacją Placówki i jej sposobem funkcjonowania.

Podjęte czynności kontrolne polegały m.in. na sporządzeniu protokołów ustnych oświadczeń złożonych kontrolującym przez Dyrektora Placówki, oświadczeń pisemnych Dyrektora oraz notatek z rozmów z pracownikami i wypełnieniu ankiet z podopiecznymi podczas rozmów indywidualnych. Dodatkowo, odebrano potwierdzone za zgodność z oryginałem kserokopie dokumentacji dotyczącej Regulaminu organizacyjnego, planu dnia dzieci, wykazu dyżurów i zakresu obowiązków wychowanków.

W zakresie działalności Placówki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego SIEMACHA Spot 24/7 z siedzibą przy ul. Dworcowej 8/3 we Wrocławiu działa na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego nr PS-IS.9423.12.2014 z dnia 12 lutego 2014 r. oraz zapewnia 10 miejsc dla wychowanków. POW mieści się na I piętrze w budynku wielorodzinnym położonym w centrum Wrocławia. Zajmuje mieszkanie, w którym można wyodrębnić: korytarz, pokój do wspólnego spędzania czasu, 2 pokoje trzyosobowe i 1 pokój czteroosobowy dla wychowanków, 2 łazienki i 2 toalety oraz w pełni wyposażoną kuchnię zapewniającą warunki do przechowywania i przygotowywania posiłków. Pokoje dzieci były czyste, uporządkowane, schludne, były w nich zabawki, książki i rzeczy osobiste podopiecznych.

(Dowód, akta kontroli str. 9-10)

Art. 95 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r., poz. 697, ze zm.) zwaną dalej „ustawą" wskazuje, że umieszczanie dzieci poniżej 10 roku życia możliwe jest tylko w wyjątkowych przypadkach, szczególnie jeśli dotyczy to rodzeństwa. W czasie kontroli w POW na liście znajdował się 1 wychowanek w wieku 8 lat, który przebywał tam ze starszą siostrą. *(Dowód, akta kontroli str. 36-37)*

W sumie w Placówce umieszczonych było 10 wychowanków, w tym 2 wychowanków przebywało w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii i 1 wychowanek w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym, wobec tego w rozmowach indywidualnych wzięło udział 7 podopiecznych. Rozmowy zostały przeprowadzone na podstawie ankiety dotyczącej znajomości Praw Dziecka przez wychowanków. Pytania dotyczyły spędzania wolnego czasu, znajomości praw i obowiązków w Placówce, zasad karania, nagradzania

i jasności tego systemu oraz przydzielania dyżurów w sprzątaniu, przygotowywaniu posiłków, myciu okien i prasowaniu firan. *(Dowód, akta kontroli str. 21-22,30-51)*

Zgodnie z art. 4 pkt 6 ustawy jednym z podstawowych zadań placówki opiekuńczo-wychowawczej jest pomoc w przygotowaniu do samodzielnego życia. POW Siemacha Spot 24/7 realizuje to zadanie poprzez kształtowanie samodzielności i odpowiedzialności podopiecznych oraz włączanie ich w obowiązki domowe. Dzieci oraz młodzież umieszczona w Placówce wypełnia dyżury wychowawcze, w tym codzienne i generalne porządki, przygotowuje posiłki, sporządza zakupy, załatwia drobne formalności urzędowe. Wychowankowie są przydzielani do obowiązków w jasno opisanych wykazach dyżurów, podczas których nabywają nowe umiejętności potrzebne do samodzielnego życia. Wyznacznikiem pełnienia dyżuru jest wiek i umiejętności dziecka. Najmłodszy podopieczny (8 lat) nie pełni dyżurów samodzielnie, jest osobą do pomocy dla starszych wychowanków, co zostało uwzględnione na pobranych wykazach dyżurów oraz w rozmowach indywidualnych. Wszystkie prace porządkowe są wykonywane w obecności wychowawców lub pod ich nadzorem, którzy służą pomocą oraz wsparciem. Utrzymywanie ładu w pokojach (ścielenie łóżka, porządek na biurku i w szafie) należy do obowiązków wszystkich podopiecznych, natomiast czynności prasowania i mycia okien przydzielane są starszym wychowankom, co zostało potwierdzone także w czasie rozmów indywidualnych. Jeśli młodsze dziecko samo angażuje się do prania, mycia okien lub prasowania zawsze nadzoruje to osoba dorosła. Obowiązkiem młodszych wychowanków jest wkładanie firan do prania i rozwieszanie ich na suszarce. Przy rozdzielaniu dyżurów często brane są pod uwagę również różnice indywidualne, motywacja i zainteresowanie wychowanków, którzy z własnej inicjatywy dążą do zwiększenia ich aktywności w obrębie danej czynności, np. przygotowywania posiłków. Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora obowiązki domowe są nauką efektywnego gospodarowania własnym czasem, tak aby jego ilość była adekwatna i wystarczyła na naukę, odpoczynek i realizację własnych zainteresowań. Dodatkowo Placówka kładzie nacisk na naukę własną oraz wsparcie wychowanków w procesie wychowawczym. *(Dowód, akta kontroli str. 28-29, 30-51)*

W ramach czynności kontrolnych przeanalizowany został plan dnia przedstawiony przez Dyrektora, który wyznacza godziny: 7:00 śniadanie, 16:00 – obiad, 16:30-18:00 nauka własna, 19:00 kolacja, 19:45 społeczność, 19:30-20:30 dyżury i kąpiel. Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora godziny są tylko wyznacznikiem i są elastyczne, dostosowane do indywidualnych potrzeb dzieci. Wychowankowie w rozmowach indywidualnych potwierdzili znajomość rozkładu dnia i zgodnie twierdzili, że w razie potrzeby jest on modyfikowany.

(Dowód, akta kontroli str. 23, 24-27)

Podczas przeprowadzonych rozmów z wychowankami nie stwierdzono przejawów łamania Praw Dziecka w zakresie nałożonych obowiązków na podopiecznych. Wszystkie dzieci obecne podczas kontroli bardzo pozytywnie wyrażały się o pracownikach Placówki, m.in.: „wychowawcy są sprawiedliwi", „można z nimi porozmawiać", „dorośli się starają, interesują i reagują w odpowiedni sposób". Ponadto dzieci powtarzały, że w Placówce czują się bezpiecznie „jak w domu i normalnym jest wykonywanie dyżurów", a obowiązki były przydzielone adekwatnie do wieku i nie obciążają ich nadmiernie. Wychowawcy również nie zanotowali zgłoszeń podopiecznych o przeciążeniu ich obowiązkami domowymi.

(Dowód, akta kontroli str. 21-22,30-51)

W rozmowie z wychowawcami i wychowankami nie potwierdziły się także zarzuty dotyczące używania przez nieletnich silnych środków dezynfekujących do mycia toalet. Środki myjące i pielęgnujące znajdują się w zamykanej szafie w przedpokoju i były wydawane przez wychowawcę tylko najstarszym podopiecznym. Ponadto w trakcie czyszczenia toalet obecny był wychowawca, co również potwierdzone zostało w trakcie rozmów z podopiecznymi. *(Dowód, akta kontroli str. 28-51)*

Podsumowując należy stwierdzić, że w zakresie kontrolowanych zagadnień zarzuty przywołane w skardze, a dotyczące: nieprzestrzegania Praw Dziecka, w szczególności angażowania dzieci w prace porządkowe przekraczające ich zdolności fizyczne oraz nieadekwatne do ich wieku, nie znalazły potwierdzenia, w związku z tym w jednostce kontrolowanej nie stwierdzono w tym obszarze uchybień ani nieprawidłowości i **nie wydaje się zaleceń pokontrolnych**.

Pouczenie

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. 2017, poz. 697, ze zm.).

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Magda Saska
(kontroler)

Iwona Dwelichowska-Stopa
(kierownik komórki do spraw kontroli)
Wojewódzkiego Inspektora Pracy
Zdrowia i Polityki Społecznej

Olga Kozłowska
(kontroler)